

**Obrazac za dostavu primjedbi na
Prijedlog Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu
opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu**

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naziv prijedloga propisa ili akta	Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu
Naziv tijela nadležnog za izradu prijedloga	Hrvatska energetska regulatorna agencija
Naziv, odnosno ime i prezime predstavnika zainteresirane javnosti	Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o.
Adresa predstavnika zainteresirane javnosti	Radnička cesta 1, Zagreb
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	Jeronim Tomas
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	
Suglasnost za objavljivanje ovih primjedbi i prijedloga s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti ili anonimno (upisati „+“ ispred izabrane opcije)	+ <i>Objava s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti</i>
	<i>Anonimna objava</i>
Datum izrade:	29. veljače 2024. god.

**GRADSKA PLINARA
ZAGREB-OPSKRBA d.o.o.
Zagreb**

DIREKTOR JERONIM TOMAS

(potpis ovlaštene osobe)

Napomene:

1. U nastavku ovog obrasca upisuju se načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta te primjedbe i prijedlozi za pojedine članke. Tablice se mogu slobodno proširivati.
2. Ukoliko se obrazac primjedbi šalje poštom ili faksom (01/6115-344), obrazac je potrebno potpisati.
Obrasci se šalju na adresu
Hrvatska energetska regulatorna agencija
„za savjetovanje“
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

Načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta

U okviru javnog savjetovanja o prijedlogu Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (dalje u tekstu: Metodologija), želimo predložiti povećanje troška opskrbe plinom (dalje u tekstu: Tops) iz čl.9. st.1. predložene Metodologije za opskrbljivače u obvezi javne usluge. Ovo bi povećanje bilo usmjereno na pokrivanje dodatnih troškova koji proizlaze iz potrebe za fleksibilnošću u operativnom poslovanju, izazvane migracijom kupaca bez ograničenja.

Opskrbljivači u obvezi javne usluge prethodnih godina suočavali su se s povećanim i često nepredvidljivim troškovima u cilju održavanja pouzdane i stabilne opskrbe svim potrošačima. Obveza prihvaćanja svih kupaca i mogućnost kupaca da u bilo koje vrijeme mogu prijeći sa javne na tržišnu uslugu, unosi značajne varijacije u potražnji, što zahtijeva adekvatnu razinu fleksibilnosti u pogledu nabave plina i uravnoteženja bilančne skupine. Ovakvi uvjeti opskrbljivačima nalažu stalnu spremnost, često uz angažman van uobičajenih tržišnih mehanizama, što rezultira dodatnim troškovima. Svjedočili smo masovnim migracijama kupaca u slučaju značajne promjene tržišne cijene dobave plina u odnosu na istu propisanu važećom Metodologijom.

Povećanje troška opskrbe plinom koje predlažemo bio bi mehanizam koji omogućava kompenzaciju za ovakve izvanredne operativne troškove i koji jamči kupcu u obvezi javne usluge sigurnu uslugu opskrbe plinom. To ne samo da pridonosi financijskoj održivosti opskrbljivača, već omogućava i kontinuitet opskrbe potrošača pod uvjetima tržišne konkurencije, bez kompromitiranja principa otvorenog i poštenog tržišnog natjecanja.

Zaključno, povećanje troška opskrbe plinom predstavljalo bi korak prema stabilnijem energetsom tržištu, pravednijoj distribuciji troškova, te bi ujedno ojačalo ulogu opskrbljivača u obvezi javne usluge, čime bi se omogućilo visoko kvalitetnu uslugu za sve potrošače.

Primjedbe i prijedlozi za pojedine članke prijedloga propisa ili akta s obrazloženjem, odnosno podlogama

Članak 1.	
Članak 2.	
Članak 3.	
Članak 4.	
Članak 5.	
Članak 6.	
Članak 7.	
Članak 8.	
Članak 9.	<p>Predlažemo da se u čl.9.st.1., i Prilogu 1. Metodologije od 01.10.2024.g. <u>uvede nova tarifna stavka za isporučenu količinu plina pod nazivom „Trošak naknade za energetske učinkovitost“</u> (EUR/kWh) i to u iznosu od 0,001525 EUR/kWh + PDV.</p> <p>Obzirom da je i sam regulator u čl.12.st.1. Metodologije izriekom naveo da trošak opskrbe plinom između ostalih pobrojanih troškova treba pokrivati i troškove u vezi obveza energetske ušteda propisanih Zakonom o energetske učinkovitosti, smatramo da je opravdan naš zahtjev da se u krajnju cijenu opskrbe plinom uvede ova nova tarifna stavka pod nazivom „trošak naknade za energetske učinkovitost“.</p> <p>Temeljem zakonskih odredbi o primjeni sustava ušteda energije određeno je da su obveznici ušteda, opskrbljivači energije. Opskrbljivači energije od 2019.g. zaprimaju Rješenja Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (dalje: MINGOR) po kojima im se određuju godišnje obveze ušteda energije u kWh. Zakonom o energetske učinkovitosti propisano je da stranke obveznice, ušteda energije mogu ostvariti: ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanjem energetske učinkovitosti, kupnjom ušteda ili uplatom Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje: Fonda).</p> <p>Kao što vam je poznato, GPZ-Opskrba obavlja isključivo energetske djelatnosti opskrbe plinom i najveći je opskrbljivač kupaca u obvezi javne usluge i pruža uslugu isporuke plina za 60% kupaca kategorije javna usluga na teritoriju Republike Hrvatske. S obzirom da je cijena plina za kupce iz javne usluge kao i naša opskrbna marža u cijelosti regulirana, smatramo da je ova obveza za opskrbljivače od 2020.g. trebala biti ugrađena kroz Metodologiju u novu tarifnu stavku za javnu uslugu jer iz iste proizlaze nove nametnute financijske obveze koje uz poznate rizike koje snose opskrbljivači plinom dodatno ugrožavaju poslovanje i financijsku situaciju opskrbljivača.</p> <p>Predlažemo da se u okviru tarifne stavke za isporučenu količinu plina (Ts1) od 01. listopada 2024.g. uvede nova naknada za trošak energetske učinkovitosti u iznosu od 0,001525 EUR/kWh + PDV. Predlažemo da se iznos naknade za trošak energetske učinkovitosti odredi na način da predstavlja 0,8% iznosa naknade za neostvarene uštede energije koju svake godine objavljuje MINGOR, a koji za 2023. godinu iznosi 0,1906 EUR/kWh. Naknada za energetske učinkovitost više ne bi bila obveza opskrbljivača energije već bi se posebno iskazivala na računu za potrošnju plina i bila bi prihod Fonda, a obveza opskrbljivača bi bila da se naplaćena sredstava od strane krajnjih kupaca s osnova naknade za energetske učinkovitost proslijedi Fondu, najkasnije do 30. u mjesecu za prethodni mjesec od naplate.</p> <p>Predlažemo da se u čl.9.st.2. i Prilogu 1. Metodologije od 01.10.2024.g. <u>uvede nova vrsta fiksne mjesečne naknade za opskrbu plinom</u> (Ts2_{ops}) od 0,35 EUR/kom, a koja bi bila jedinstvena za sve Tarifne modele.</p> <p>Smatramo da je neosnovano ukinuta ova naknada 01.04.2021.g. i da je osnovan zahtjev da se ponovo u krajnju cijenu opskrbe plinom uvede fiksna naknada za opskrbu plinom. Time bi se opskrbljivačima plina omogućila naplata fiksnih troškova koje ima za svako obračunsko mjerno mjesto neovisno o isporučenim količinama plina (kao što su zaduživanje potrebno za premoštenje razlike između plaćanja obveza trgovcu plinom i naplate od kupca, priprema i tiskanje računa, poštanski troškovi</p>

	vezani uz dostavu računa, bankarske naknade i drugi troškovi) jer postojeća opskrba marža, naročito nakon energetske krize i rizika kojima su izloženi opskrbljivači, ne pokrivaju sve troškove poslovanja opskrbljivača. Napominjemo da su samo poštanske usluge vezane za slanje računa kupcima u zadnjih godinu dana porasle za 25%.
Članak 10.	<p><u>Čl.10 st.1.</u></p> <p>Predlažemo izmjenu čl.10. st.1. prijedloga Metodologije na način da se propiše kako se prilikom utvrđivanja troška nabave plina u obzir uzima aritmetička sredina Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Winter t“ i „TTF Price Assessment – Summer t“ za isporuku plina u regulacijskoj godini t, objavljenih u pojedinom danu tijekom razdoblja od 1. travnja do 31. svibnja tekuće godine, u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets“ (EUR/MWh), a sve uvažavajući kako u navedenom periodu započinje sezona utiskivanja u skladište plina.</p> <p><u>Čl.10 st.2.</u></p> <p>Čl.10. st. 2. prijedloga Metodologije, proizlazi da se nabavna cijena plina može mijenjati praktički bilo kad, pa čak i u neograničenim intervalima, čime se direktno narušavaju postulati Metodologije navedeni u čl.4. koji insistiraju na optimalnom funkcioniranju tržišta plina, stabilnosti i predvidljivosti uvjeta poslovanja za opskrbljivače te na stvaranju uvjeta za tržišno formiranje krajnje cijene plina s osiguravanjem adekvatne zaštite za krajnje korisnike.</p> <p>Konkretno, postojanje klauzule koja dopušta promjenjivost nabavne cijene odnosno mijenja cijenu ubuduće koja u tom slučaju više ne odražava cijenu plina na referentnim plinskim tržištima u razdoblju kada je plin bio kupljen/ nabavljen, suprotstavlja se cilju stvaranja stabilnog i predvidljivog poslovnog okruženja, što je imperativ za odluke vezane za natječaje, određivanje premije opskrbljivača i dugoročno održivo poslovanje. Inkorporiranje st.2., čl.10. Metodologije, u ugovore na veleprodajnom ili internacionalnom tržištu, stvara nestabilno tržišno okruženje u kojem opskrbljivači ne mogu efektivno planirati niti kalkulirati troškove.</p> <p>Osim toga, sama mogućnost promjenjivosti cijena unutar jedne plinske godine sprječava razvoj tržišne konkurencije i inhibira potporu inovacijama na tržištu plina. Za postizanje optimalnih tržišnih uvjeta nužno je uspostaviti mehanizam koji će balansirati fluktuacije cijene plina na način da reflektira stvarne tržišne uvjete, no isto tako osigurati određeni stupanj konzistencije i predvidljivosti koji su preduvjet za zdravo konkurentno tržište.</p> <p>Predlažemo da se u čl.10. prijedloga Metodologije doda st.3. kojim će se uvesti kompenzacijske mjere u slučaju promjene cijene od strane Vlade Republike Hrvatske tijekom regulacijskog razdoblja, čime bi se opskrbljivačima u obvezi javne usluge omogućila nadoknada razlike između dobavne cijene plina i cijene plina određene posebnim propisima s ciljem otklanjanja poremećaja na domaćem tržištu energije. To bi doprinijelo transparentnosti i predvidljivosti poslovanja u sektoru opskrbe plinom, te bi kroz stabilnije tržišne uvjete omogućilo efikasno funkcioniranje opskrbljivača i zaštitu potrošača.</p>
Članak 11.	
Članak 12.	
Članak 13.	<p>Predlažemo da se u čl.13.st.3. i Prilogu 2. Metodologije od 01.10.2024.g. <u>uvede nova tarifna stavka za isporučenu količinu plina pod nazivom „Trošak naknade za energetske učinkovitost“</u> (EUR/kWh) i to u iznosu od 0,001525 EUR/kWh + PDV.</p> <p>Obzirom da je i sam regulator u čl.12.st.1. Metodologije izrijekom naveo da trošak opskrbe plinom između ostalih pobrojanih troškova treba pokrivati i troškove u vezi obveza energetske uštede propisanih Zakonom o energetske učinkovitosti, smatramo da je opravdan naš zahtjev da se u krajnju cijenu opskrbe plinom uvede ova nova tarifna stavka pod nazivom „trošak naknade za energetske učinkovitost“.</p> <p>Temeljem zakonskih odredbi o primjeni sustava uštede energije određeno je da su obveznici ušteda, opskrbljivači energije. Opskrbljivači energije od 2019.g. zaprimaju Rješenja Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (dalje: MINGOR) po kojima im se određuju godišnje obveze uštede energije u kWh. Zakonom o energetske učinkovitosti propisano je da stranke obveznice, uštede energije mogu ostvariti: ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanjem energetske učinkovitosti, kupnjom ušteda ili uplatom Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje: Fonda).</p>

	<p>Kao što vam je poznato, GPZ-Opskrba obavlja isključivo energetske djelatnosti opskrbe plinom i najveći je opskrbljivač kupaca u obvezi javne usluge i pruža uslugu isporuke plina za 60% kupaca kategorije javna usluga na teritoriju Republike Hrvatske. S obzirom da je cijena plina za kupce iz javne usluge kao i naša opskrbna marža u cijelosti regulirana, smatramo da je ova obveza za opskrbljivače od 2020.g. trebala biti ugrađena kroz Metodologiju u novu tarifnu stavku za javnu uslugu jer iz iste proizlaze nove nametnute financijske obveze koje uz poznate rizike koje snose opskrbljivači plinom dodatno ugrožavaju poslovanje i financijsku situaciju opskrbljivača.</p> <p>Predlažemo da se u okviru tarifne stavke za isporučenu količinu plina (Ts1) od 01. listopada 2024.g. uvede nova naknada za trošak energetske učinkovitosti u iznosu od 0,001525 EUR/kWh + PDV. Predlažemo da se iznos naknade za trošak energetske učinkovitosti odredi na način da predstavlja 0,8% iznosa naknade za neostvarene uštede energije koju svake godine objavljuje MINGOR, a koji za 2023. godinu iznosi 0,1906 EUR/kWh. Naknada za energetske učinkovitost više ne bi bila obveza opskrbljivača energije već bi se posebno iskazivala na računu za potrošnju plina i bila bi prihod Fonda, a obveza opskrbljivača bi bila da se naplaćena sredstava od strane krajnjih kupaca s osnova naknade za energetske učinkovitost proslijedi Fondu, najkasnije do 30. u mjesecu za prethodni mjesec od naplate.</p> <p>Predlažemo da se u čl.13.st.4. i Prilogu 2. Metodologije od 01.10.2024.g. <u>uvede nova vrsta fiksne mjesečne naknade za opskrbu plinom</u> (Ts2_{ops}) od 0,35 EUR/kom, a koja bi bila jedinstvena za sve Tarifne modele.</p> <p>Smatramo da je neosnovano ukinuta ova naknada 01.04.2021.g. i da je osnovan zahtjev da se ponovo u krajnju cijenu opskrbe plinom uvede fiksna naknada za opskrbu plinom. Time bi se opskrbljivačima plina omogućila naplata fiksnih troškova koje ima za svako obračunsko mjerno mjesto neovisno o isporučenim količinama plina (kao što su zaduživanje potrebno za premoštenje razlike između plaćanja obveza trgovcu plinom i naplate od kupca, priprema i tiskanje računa, poštanski troškovi vezani uz dostavu računa, bankarske naknade i drugi troškovi) jer postojeća opskrbna marža, naročito nakon energetske krize i rizika kojima su izloženi opskrbljivači, ne pokrivaju sve troškove poslovanja opskrbljivača. Napominjemo da su samo poštanske usluge vezane za slanje računa kupcima u zadnjih godinu dana porasle za 25%.</p>
Članak 14.	
Članak 15.	
Članak 16.	Potrebno je ispraviti pogrešan broj članka na način da umjesto članka 156. stoji članak 16.
Članak 17.	<p>Potrebno je ispraviti pogrešan broj članka na način da umjesto članka 167. stoji članak 17.</p> <p><u>Komentar na prijelazne i završne odredbe</u> Nastavno na komentar iz čl.10., predlažemo propisati kako se iznimno od čl.10. ove Metodologije, prilikom utvrđivanja troška nabave plina za regulacijsku godinu 2024./2025. u obzir uzima aritmetička sredina Bid i Offer cijena terminskih ugovora „TTF Price Assessment – Winter t“ i „TTF Price Assessment – Summer t“ za isporuku plina u regulacijskoj godini t, objavljenih u pojedinom danu tijekom razdoblja od 1. svibnja do 30. lipnja tekuće godine, u publikaciji ICIS HEREN „European Spot Gas Markets“ (EUR/MWh).</p>
Članak 18.	Potrebno je ispraviti pogrešan broj članka na način da umjesto članka 17. stoji članak 18.
Članak 19.	
Članak 20.	